

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ІЗМАЙЛЬСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни**

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ТЕХНОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ
(назва навчальної дисципліни)

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова **Форма навчання:** денна/заочна
Освітній ступінь: магістр
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології)
Предметна спеціальність: 014.Трудове навчання та технології
Освітня програма: Середня освіта: трудове навчання та технології.
Рік навчання: 3 **Семестр:** 5
Кількість кредитів (годин): 4 (120 год.: 24/6- лекції; 24/6 – семінарські; 72/108 - самостійна робота);
Мова викладання: українська

Посилання на курс в онлайн-платформі Moodle/Google Classroom:

2. <http://moodle.idgu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1383>

3. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Куліненко Лілія Борисівна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: доктор філософських наук, професор кафедри технологічної освіти та природничих наук

Кафедра: кафедра технологічної освіти та природничих наук

Робочій e-mail: fedorovaolga67@gmail.com

Години консультацій на кафедрі: п'ятниця 14.40-16.00

4. Опис та мета дисципліни

Дисципліна «Основи наукових досліджень в технологічній освіті» є вибірковим компонентом підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальністю 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології) освітньої програми Середня освіта: трудове навчання та технології. та спрямована на формування і розвиток спеціальних (фахових) компетентностей у відповідності до державного стандарту підготовки бакалавра зі спеціальністю 014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології).

Дисципліна «Основи наукових досліджень в технологічній освіті» надає нові систематичні знання і тісно погоджує всі дисципліни навчального плану в струнку та ясну для розуміння студентів систему. Навчальні заняття проводяться, об'єднуючи лекції з обов'язковим виконанням кожним студентом індивідуального завдання у вигляді написання модульної контрольної роботи. Метою дисципліни є надання студентам знання з питань основ наукових досліджень, створити і розвинути практичні вміння і навички розв'язання реальних задач з постановки, організації, планування і виконання наукових досліджень, а також керування науково-технічною роботою і колективною науковою творчістю.

Згідно з вимогами програми навчальної дисципліни студенти після засвоєння кредитного модуля мають продемонструвати такі результати навчання:

5. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання: вироблення у студентів зміння застосовувати нові методи дослідження, в основі яких знаходяться ідеї і принципи системного підходу. Необхідно:

Знати: основні поняття, засади та принципи наукового дослідження;

- види наукових досліджень та особливості їх проведення;
- методологію, методи, логіку та прийоми наукового дослідження;
- сутність теоретичних та емпіричних методів наукових досліджень;
- можливості та межі застосування методів моделювання економічних процесів;
- методичні та організаційні особливості проведення економічних досліджень;
- сутність координації комплексних наукових досліджень;
- організацію науково-дослідної роботи студентів;
- стандарти щодо оформлення результатів наукових досліджень;
- форми апробації та відображення результатів наукових досліджень.

Вміти: формулювати та актуалізувати економічні проблеми, обґрунтовувати шляхи та способи їх вирішення;

- ставити задачі, обґрунтовувати методи їх розв'язання;
 - формулювати робочі гіпотези та визначати методи їх перевірки;
 - організовувати збір необхідної для дослідження інформації;
 - самостійно проводити аналіз науково-методичної літератури та узагальнювати результати наукових шкіл;
 - використовувати новітні наукові результати у своїх дослідженнях;
 - самостійно проводити дослідження економічних систем і процесів;
 - проводити експериментальні розрахунки;
 - обґрунтовувати результати своїх досліджень та визначати області їх впровадження;
- оцінювати ефективність впровадження результатів наукових досліджень;
- відображати наукові результати у формах звітів, рефератів, статей, тез доповідей.

Комуникація з «Основи наукових досліджень в технологічній освіті» для бакалаврів трунтується на вже засвоєних філософських дисциплінах та знаннях, навичках та зміннях, отриманих під час вивчення фахових дисциплін. Дисципліна «Основи наукових досліджень» має тісний зв'язок із дисциплінами: «Філософія», «Логіка», «Теорія виховання та пізнання».

Автономність та відповідальність передбачає надання студентам не лише основних знань щодо філософських та методологічних проблем науки, але й формування в них умінь і навичок, які закладають підвалини для подальшої самостійної дослідницької роботи, допомагаючи студентам поєднати загальне світоглядне та філософське знання зі знанням своєї

Структура дисципліни:

Тема № 1. Поняття наукового дослідження.

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
1. Наука як система знань, основні поняття. 2. Закономірності функціонування та розвитку науки. 3. Поняття наукового дослідження. Основні ознаки та характеристики.	1. . Єріна А.М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник. -Київ: Центр навчальної літератури, 2004,- 212с. 2. Панішев А.В. Методологія наукових досліджень : навч. посібник / А.В.

4. Особливості структури наукового дослідження, його об'єкт, предмет, мета, завдання, основні форми. Основні види наукових досліджень.	Панішев. – Ж. : ЖДТУ, 2013. – 148с.
Завдання для самостійної роботи: 1. Ефективність наукових досліджень ведеться підготовка людини, яка здатна, творити та сприймати зміни.	1. Сурмін Ю.Г. Майстерня вченого: Підручник. – К. : Знання-Прес, 2006. – 280с.

Тема № 2 Методологія наукових досліджень та її види

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
1. Методологія наукових досліджень, її види. Поняття методу та методології. 2. Завдання методології. Загальнонаукові принципи дослідження. 3. Підходи до обґрунтування та визначення методу та методології.	1. Петruk В.Г. Основи науково-дослідної роботи / В.Г. Петruk, Є.Т. Володарський, В.Б. Мокін . - Вінниця, 2006.- 144с. 2. Стіченко Д.М. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К. : Знання-Прес, 2005. – 300с.
Завдання для самостійної роботи: 1. Різновиди та структурні елементи методології.	1. Панішев А.В. Методологія наукових досліджень : навч. посібник / А.В. Панішев. – Ж. : ЖДТУ, 2013. – 148с.

Тема 3. Поняття та загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження.

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
1. Загальна характеристика емпіричних методів ОНД. 2. Етапи проведення спостереження. 3. Сутність гіпотези, її особливості.	1. Мочерний С.В. Методологія економічного дослідження. - Л.: Світ, 2001. - 419 с.
Завдання для самостійної роботи: 1. Інші емпіричні методи дослідження. Їх види.	12. Петruk В.Г. Основи науково-дослідної роботи / В.Г. Петruk, Є.Т. Володарський, В.Б. Мокін . - Вінниця, 2006.- 144с..

Тема 4. Теоретичні методи наукового дослідження.

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
1 Сутність теоретичних методів наукового дослідження. 2. Характеристика основних теоретичних методів НД.	1. Сурмін Ю.Г. Майстерня вченого: Підручник. – К. : Знання-Прес, 2006. – 280с. 2. Шейко В.М., Кушнаренко Н.М. Методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2002. – 295с..
Завдання для самостійної роботи: 1. Особливості логічного та хронологічного підходів при проведенні теоретичних досліджень.	1. Стіченко Д.М. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К. : Знання-Прес, 2005. – 300с.

Тема 5. Зміст та складові науково-дослідного процесу.

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
1.. Основні стадії науково-дослідного процесу. 2.. Організаційна, дослідна стадія та стадія узагальнення, апробації та реалізації наукових результатів.	1. Гаврилов Е.В. Технологія наукових досліджень і технічної творчості / Гаврилов Е.В., Дмитриченко М.Ф., Доля В.К. – К.: Знання України, 2007. – 318с.
Завдання для самостійної роботи: 1. Обґрунтування актуальності теми, визначення її місця у науковій проблемі.	1. Крисоватий А.І. Методологія, методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. / Крисоватий А.І., Панасюк В.М., Гавришко В.Л. – Тернопіль: ТОВ „Лілея”, 2005. – 150с.

Тема 6. Організація науково-дослідного процесу.

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
1. Організація науково-дослідних робіт. Суть та складові планування наукової діяльності. 2. Мета дослідження. Загальні та конкретні завдання дослідження. Вибір методів дослідження	1. Єріна А.М. Організація вибіркових обстежень: Навч. посібник. / А.М. Єріна. – К.: КНЕУ, 2004. – 127с. 2. Гаврилов Е.В. Технологія наукових досліджень і технічної творчості / Гаврилов Е.В., Дмитриченко М.Ф., Доля В.К. – К.: Знання України, 2007. – 318с.
Завдання для самостійної роботи: 1. Основи аналітичної обробки результатів моделювання технічних систем.	1. Шейко В.М., Кушнаренко Н.М. Методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2002. – 295с.

Тема 7. Форми відображення результатів наукових досліджень.

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
1. Форми викладу матеріалів дослідження. Публікації. Функції публікацій. Наукові видання. 2. Форми висвітлення підсумків наукової роботи.	1. Петruk В.Г. Основи науково-дослідної роботи / В.Г. Петruk, Є.Т. Володарський, В.Б. Мокін. - Вінниця, 2006. - 144с. 2. Стіченко Д.М. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К. : Знання-Прес, 2005. – 300с.
Завдання для самостійної роботи: 1. Винахідницька діяльність: патент на винахід.	1. Єріна А.М. Організація вибіркових обстежень: Навч. посібник. / А.М. Єріна. – К.: КНЕУ, 2004. – 127с.

Тема.8 . Інформаційне забезпечення наукових досліджень

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
1. Національна система. Закон України „Про інформацію". Сутність науково-технічної інформація, її ресурси. 2. Інформаційні ресурси спільногокористування, методи обробки науково-технічної інформації.	1. Мочерний С.В. Методологія економічного дослідження. - Л.: Світ, 2001. - 419 с. Панішев А.В. Методологія наукових досліджень : навч. посібник / А.В. Панішев. – Ж. : ЖДТУ, 2013. – 148с.

Завдання для самостійної роботи: 1. Сучасні інформаційні системи. Проблеми достовірності і захисту інформації.	1. Крисоватий А.І. Методологія, методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. / Крисоватий А.І., Панасюк В.М., Гавришко В.Л. – Тернопіль: ТОВ „Лілея”, 2005. – 150с.
--	--

6. Політика курсу

У звичайному режимі роботи університету лекційні заняття проводяться в навчальних аудиторіях. У змішаному режимі лекційні заняття проводяться через платформу дистанційного навчання. Відвідування лекційних занять є обов'язковим. Політика дедлайнів та перескладань: визначається до Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання

Студенти мають дотримуватись правил академічної добродетелі відповідно до «Кодексу академічної добродетелі ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для досрокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

Модульна контрольна робота проводиться у формі комп'ютерного тестування (за допомогою сервісу MOODL)

Зразок модульної контрольної роботи.

№1. Дайте визначення предмету науки:

- а) матеріальні об'єкти природи;
- б) пов'язані між собою форми руху;
- в) особливості відображення форм руху матерії у свідомості людей;
- г) пізнання постійного розвитку;
- д) форми мислення.

№2. Дайте визначення поняття науки:

- а) процес пізнання закономірностей об'єктивного світу;
- б) система знань об'єктивних законів природи, суспільства і мислення, які перетворюються в безпосередню продуктивну силу суспільства в результаті діяльності людей;
- в) особлива форма суспільної свідомості;
- г) динамічна система знань;.

№3. Дайте визначення поняття знання:

- а) продукт науки та її матеріал;
- б) перевірений практикою результат пізнання дійсності;
- в) адекватне відбиття дійсності в свідомості людини;
- г) результат праці людини;

№4. Дайте визначення наукового пізнання:

- а) це дослідження з певною метою, завданням та методологією;
- б) певні цілі і задачі;
- в) певні методи отримання і перевірки знань;
- г) теоретичні основи для практики;

№5. Наука включає:

- а) теорію;
- б) методологію;

- в) методику і техніку досліджень;
 г) об'єкт і предмет, науково-дослідні заклади.

Форма підсумкового контроля

Форми підсумкового контролю: залік

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
51-100	зараховано
1-50	не зараховано

Схема розподілу балів

Максима льна кількість балів	50 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на практичних заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100- бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,4	10 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи коефіцієнт 0,1	50 балів (підсумковий контроль) – за відповідь на екзамені з дисципліни
Мінімаль ний порогови й рівень	20 балів (поточний контроль)	6 бали (проміжний контроль)	25 (підсумковий контроль)

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного, проміжного та підсумкового контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на практичних заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja_proporjadok-ocinjuvannja-rivnja-navchalnyh-dosjahren-zi-zminamy.pdf

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Досягнення студентів на семінарських заняттях, а також виконані ними індивідуальна та самостійна роботи оцінюються за шкалою від «0» до «5».

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на практичних заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	<i>Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.</i>

4 балів	<i>Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.</i>
3 балів	<i>Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки</i>
2 балів	<i>Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань</i>
1 балів	<i>Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.</i>
0 балів	<i>Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань</i>

Критерії оцінювання індивідуальних завдань

В и д	Максимальна кількість балів
Письмова доповідь, реферат	5
Усна доповідь	5

Критеріями оцінювання письмової та усної доповіді, реферата є здатність студента збирати джерельну інформацію та критично її опрацьовувати. Враховується самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота оцінюється в межах від «0» до «30» балів за такими критеріями:

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 (10 балів)	<i>Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, наводить приклади, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки</i>
4 (8-9 балів)	<i>Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань, наводить приклади, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні</i>

	деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окрімі неістотні неточності та незначні помилки.
3 (6-7 балів)	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обірунтування та аргументації, притукається суттєвих неточностей.
2 (0-5 балів)	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації та обірунтування) викладає окремі питання тем, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань

Викладач

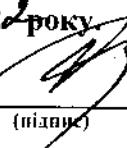

Куліненко Л.Б.

(ПІБ)

Затверджено на засіданні кафедри технологічної освіти та природничих наук
протокол № 7 від «28 » Червоне 2022 року

Завідувач кафедри

Федорова О.В.

(ПІБ)